

Türi lillelaat jääb esimest korda ajaloos ära

SII IA RATT

Öl vastu es-
m a s p ä e v a
andis Türi lil-
lelaada korral-
dusmeeskond
Facebookis
teada, et üks kevadpealinna tipp-
sündmusi jääb tänavu koroonaviiruse tõttu ära. See on lillelaada 43 aasta pikkuse ajaloo jooksul esimene kord.

Lillelaata korraldava Türi aianduse ja mesinduse seltsi (AMS) juhatuse esimees Pille Marrandi ütles, et ärajätmise otsus sündis juba eelmisel nädalal. Praegu oleks tulnud 15.–17. maiks plaanitud laata tõsisemalt korraldama hakata, ent ükski märk ei näita, et mais üldse ühtegi üritust teha tohib. Marrandi tõi näite, et kui lapsed lubatakse alles 15. mail jaokaupa kooli, siis tuhandete külastajatega laata kindlasti teha ei lasta.

Selts elab luhtunud laada üle

Väga suuri rahalisi kahjusid laada ärajäämine AMSile ei too. Marrandi märkis, et nad on nii pika traditsiooniga organisatsioon, et elavad ühe luhtunud laada üle küll. Küll toob ostus kaasa omajagu lisatööd.

Näiteks tuleb kauplejatele osalustasud tagasi maksta. Marrandi sõnas naerdes, et tal oleks praegu silmaarsti vaja, sest viimased päevad on ta enamjaolt arvuti taga veetnud. Paari päeva jooksul peaksid olema kõik teated saadetud ja kõigile osalejatele raha tagasi kantud.

Märtsis ei osanud Marrandi ütlust mööda veel keegi arvata, et maisse plaanitud lillelaadast tuleb loobuda, kuigi mõni ennustas juba siis, et olukord läheb hulguks. Marrandi siiski lootis, et ei pea lillelaata ära jätma.

Sama lootus oli ka laadale tulla tahtnud taimemüüjatel. Marrandi märkis, et müüjad olid nende vastu lojaalsed ega kipunud oma osalust tühistama. Pigem ikkagi ootasid. Tühistamisi oli vaid paar-kolm, mis on Marrandi meelest tavapärane. Oli hoopis neid, kes soovisid kohtade

hoopis neid, kes soovisid kohtade vabanedes end kirja panna.

Kui ärajätmise otsus lõpuks tuli, suhtusid müüjad sellesse Marrandi ütlust mööda mõistvalt. Laadale tulijaid oluks küll, ka Soomest ja Rootsist, kuid selline suurüritus oluks praegust olukorda arvestades suur risk kõigi tervisele. «Kõige tähtsam on terveks jääda,» rõhutas Marrandi.

Müüjate seis on praegu küll üsna nutune, kuid Marrandi usub, et inimesed on nutikad ja leiavad olukorrast väljapääsu. Tema teada on paljud asunud taimi usinalt sotsiaalmeedia kaudu müüma. Osa suuremaid kauplaid müüb oma kaupa niigi kogu aeg e-poe kaudu. Marrandi meelest leiavad ostjad ja müüjad üksteist üles Türi lillelaada ärajäämisele vaatamata.

Üks hea näide on Marrandi ütlust mööda Türi OTT, mis on eriolukorra ajal eriti hea hoo sisse saanud. Kogukond toimib aktiivselt ja vanematele inimestele mõeldes on ka kaubaringid käima pandud.

«Praegu on tõesti selline olukord, mille kohta vanemad inimesed ütlevad, et sõjaajalgi ei osanud sellist asja tulemas näha. Nii ta on, tuleb leppida ja hoida üksteist, mitte kurjustada,» lausus Pille Marrandi.

Türi lillelaada korraldajatele on tehtud mitu pakkumist kolida laat internetti, kuid Marrandi ütlust mööda otsustasid nad tavale truuks jääda. Lillelaat peab toimuma ikkagi reaalselt, mitte virtuaalselt. Samuti pole virtuaallaada püstipanek niisama lihtne.

Marrandi meelest poleks enamik kauplaid sellega kaasa tulnud. Inimesed tahavad kaupa ikkagi päriselus valida. Tomatitaimede ükshaaval üle Eesti laiali toimetamine pole samuti kuigi mõttekas. Pakiga neid samuti teele ei pane.

Marrandi lisas, et turud tohivad praegu siiski tegutseda, kui müüjad reeglitest kinni peavad, nii et küllap kellelgi taimed müümata ei jää.

Türi aianduse ja mesinduse selts saab tänavu 45aastaseks. Marrandi sõnas, et esimest korda ajaloos Türi lillelaada ärajätmine on «tore kingitus» küll. Siiski avaldas ta lootust, et siit edasi saab ainult paremaks minna.

12. septembril loodab Türi AMS koos Türi vallavalitsusega korraldada samal päeval õunafestivali ja sügislaada. Järgmine lillelaat tuleb järgmise aasta 21.–23. mail.

Perefirma Suvelilled Väätsalt
Taimelaadid ja -turg

taimekaubitseja Ave Viimsalu ütles, et nemad lillelaadal ei käigi. Viimsalu teada on enamik müüjaid seal väljastpoolt Järvamaad, nii et meie taimekasvatajaid laada ärajäämine ehk nii palju ei mõjutagi.

Viimsalu müüb oma kaupa – tomatitaimi, suvelilli ja lilleampleid – Paide turul ja kodumüügina otse kasvuhoonest. Eriolukorra tõttu on ta turul käimisest loobunud ja müüb kaupa nüüd ainult kasvuhoonest. Samuti on ta püsti pannud kodulehe, kus saab taimedega tutvuda.

Kodumüügile koguneb rahvast palju

Viimsalu sõnas, et inimesed helistavad või kirjutavad talle ette, ta pakib taimed ära ja kui nad kohale jõuavad, saab kauba kiiresti üle anda. Lilledega võib keerulisem olla, sest neid tahetakse vaadata ja valida.

Kasvuhoonest müük on Viimsalu hinnangul nii talle kui ka ostjatele ohutum kui turul kauplemine. Küll pelgab ta veidi emadepäeva, sest siis on tavaliselt kodumüügile palju rahvast kogunenud. Viimsalu ütles, et pole jõudnud mõelda, kuidas tänavu emadepäeval kodumüüki korraldada nii, et kõik ostjad korraga kohale ei sõidaks. Mingi lahendus tuleb siiski välja nuputada.

Viimsalu märkis, et paljud müüjad, kes plaanisid lillelaadale minna, peavad nüüd internetile lootma. Internetis kauplemine on nutikas käik, kuid taimede postiga saatmist ei pea Viimsalu kuigi heaks mõtteks. Ta tõi näiteks, et tellis oma beebitaimed kahe saadetisena kulleriga koju ja mõlemad saadetised said kannatada. Suuremate taimede postiga saatmine oleks veel riskantsem.

ÄRAJÄTMISE OTSUS SÜNDIS JUBA EELMISEL NÄDALAL. PRAEGU OLEKS TULNUD 15.-17. MAIKS PLAANITUD LAATA JUBA TÖSISEMALT KORRALDAMA HAKATA, ENT ÜKSKI MÄRK EI NÄITA, ET MAIS ÜLDSE ÜHTEGI ÜRITUST TEHA TOHIB.

DMITRI KOTIUL